

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 3P/61/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223203801
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1223203801.1

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: J. U. U., M. XX.XX.XXXX, matky: L. F. U., M. XX.XX.XXXX, A. Q. R. XX, R., A. Č.J. (Q.) T. X, Q., a otca: L. P., M. XX.XX.XXXX, Š. G. Č.V. D., Q. Q. XX, XXX XX Q., Č. D., zastúpený LOVÁSZ LEGAL s.r.o., so sídlom Železničarska 18, Bratislava, IČO: 54 626 048, o nariadenie neodkladného opatrenia na návrh otca, takto

rozhodol:

I. Súd ustanovuje Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, za opatrovníka pre maloleté dieťa J. U. U., M. XX.XX.XXXX, na zastupovanie v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia.

II. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie v znení:

Otec maloletého dieťaťa: J. U. U., M. XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletý“) je oprávnený stretávať sa s maloletým v sobotu v nepárnom týždni v kalendárnom roku v čase od 15:00 hod. do 18:00 hod. a v nedeľu v nepárnom týždni v kalendárnom roku v čase od 09:00 hod. do 12:00 hod..

Miestom prevzatia a odovzdania maloletého je bydlisko matky.

Otec a matka sú povinní dodržiavať miesto a čas odovzdania a prevzatia maloletého za účelom realizácie styku otca s maloletým. Matka je povinná maloletého na styk s otcom pripraviť.

Otcovi sa zakazuje opustiť s maloletým územie Slovenskej republiky bez súhlasu matky alebo súdu.

Otec je povinný platiť výživné v nevyhnutnej miere na maloletého vo výške 150 eur mesačne, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky, počnúc doručením tohto uznesenia.

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné jeho doručením a platí až do právoplatného skončenia konania, vedeného Mestským súdom Bratislava II pod sp. zn. 3P/58/2023.

III. Vo zvyšku sa návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ, otec maloletého dieťaťa: J. U. U., M. XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletý“) sa návrhom doručeným súdu dňa 27.09.2023 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd zverí maloletého do osobnej starostlivosti matky, upraví styk otca s maloletým každý nepárny týždeň v kalendárnom roku vo štvrtok od 12:00 hod. do nedele 19:00 hod. s tým, že miestom preberania a odovzdávania maloletého dieťaťa je bydlisko matky, v čase keď bude maloletý v predškolskom zariadení bude miestom prebratia maloletého predškolské zariadenie a zároveň zaviazá otca prispievať na výživu

maloletého výživným vo výške 150 eur mesačne, k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 01.11.2023. Žiadal tiež uložiť otcovi povinnosť do 30 dní od doručenia uznesenia podať návrh vo veci samej, týkajúci sa úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu.

2. Návrh navrhovateľ odôvodnil tým, že rodičia maloletého spolu nežijú, maloletý je v osobnej starostlivosti matky a styk otca s maloletým sa realizoval na základe dohody a možností rodičov. Počas leta 2023 však medzi rodičmi nastali nezhody ohľadom styku otca s maloletým. Otec mal záujem počas leta tráviť so synom viac času. Matka mu styk to však neumožnila a ak tak len za matkou určených prísnych pravidiel vrátane jej pravidelného informovania o maloletom. V septembri 2023 pristúpila matka k ďalším reštrikciám, obmedzujúcim styk otca s maloletým. Aktuálne žiada matka prítomnosť tretej osoby pri styku, čo otec považuje za zásah do jeho rodičovských práv. Otca mala matka obviniť z nepravdivých skutočností týkajúcim sa bezpečia prostredia u otca. Otec tvrdenia matky popiera. Podľa otca vek maloletého, ktorý v decembri 2023 dovŕši 4 roky umožňuje maloletému tráviť s otcom ako plnohodnotným rodičom viac času. Podľa tvrdení otca má s maloletým vzorný vzťah a zabezpečené v Prahe bytové možnosti (bližšie nešpecifikované), je podnikateľ, disponuje príjmami z podnikania. K návrhu pripojil otec rodný list maloletého, emailovú komunikáciu matky z advokátmi otca, emailovú a sms komunikáciu rodičov a fotografie otca s maloletým.

3. Súd pri rozhodovaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal z návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a k návrhu pripojených listinných dôkazov ako aj vlastného šetrenia lustráciou v Registri obyvateľov Slovenskej republiky, skutočností zistených z obsahu spisu sp. zn. 3P/58/2023 o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností vedenom pred Mestským súdom Bratislava II. Súd pri rozhodovaní prihliadal tiež na všetko, čo v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia doposiaľ vyšlo najavo, na základe čoho ustálil skutočný stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia.

4. Z listín predložených otcom a vlastného šetrenia v príslušnom registri mal súd osvedčené, že maloletý J. U. U., ktorý 23.12.2023 dovŕši štyri roky pochádza zo vzťahu rodičov, matky F. U. a otca L. P., ktorí manželstvo neuzavreli. Nebolo zistené, že by vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému bolo rozhodnuté súdom. Dňa 26.09.2023 podala matka na tunajší súd návrh vo veci samej, na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému. Domáhala sa ním zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Styk otca s maloletým navrhla upraviť každý nepárny týždeň kalendárneho roka v stredu v čase od 16:00 hod. do 19:00 hod. a každý párný týždeň kalendárneho roka v sobotu od 09:00 hod. do 16:00 hod. Otcovi žiadala uložiť zákaz vycestovania s maloletým mimo hranice Slovenskej republiky a Schengenského priestoru, bez písomného súhlasu matky. V otázke výživného žiadala otcovi uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 1000 eur mesačne a zároveň 200eur na tvorbu úspor a to od podania návrhu. Matka v návrhu tvrdila, že maloletý je nepretržite od narodenia v jej osobnej starostlivosti. S otcom maloletý nikdy nežil v spoločnej domácnosti, s výnimkou jednomesačného pobytu v domácnosti otca v júli 2020, kedy sa matka pokúšala zachrániť vzťah a rodinu. Otec maloletého navštevoval na Slovensku spravidla jedenkrát do mesiaca. Matka za účelom umožnenia otcovi tráviť čas s maloletým vycestovávala s maloletým na víkendové pobyty do českej republiky. Otec však sám so synom čas spravidla netrávil. Podľa matky nemá dostatočne osvojené rodičovské zručnosti. Zdôraznila, že otec nemá v Prahe zabezpečené bývanie či už vo vlastnej alebo prenajatej nehnuteľnosti. Aktuálne má žiť v Prahe v hoteli Alchymist Grand hotel and Spa. Nemá tak vytvorené vhodné podmienky pre pobyt maloletého. V konaní sp. zn. 3P/58/2023 predložila matka tiež správu psychológa o psychologickom vyšetrení maloletého zo dňa 06.10.2023, z ktorej vyplýva záver o vývine maloletého v autistickom spektre v nutnosťou ďalšieho sledovania vývinu dieťaťa. Konanie vo veci sp. zn. 3P/58/2023 nie je právoplatne skončené, vec je v štádiu prípravy pojednávania.

5. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Neodkladné opatrenie možno v zmysle ustanovenia § 324 Civilného sporového poriadku (ďalej ako „CSP“) nariadiť na návrh pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení.

7. Podľa ustanovenia § 325 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa ustanovenia § 329 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9. Z citovaného ustanovenia (ods. 8), ako aj zo samotného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre rozhodnutia vo veci samej. Nemožno ho však nariadiť iba na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa prostredníctvom neodkladného opatrenia má poskytnúť ochrana, ako aj o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov.

10. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých má mať vzhľadom na skutočnosť, že ide o úpravu bezprostredne dotýkajúcu sa záujmov maloletých detí (ktorým sa priznáva osobitný stupeň ochrany), avšak pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, bez vykonania riadneho dokazovania, miesto len tam, kde bez okamžitého zásahu zo strany súdu vo forme bezodkladnej úpravy pomerov sú záujmy, starostlivosť, výchova, výživa, či dokonca zdravie alebo život maloletého vážne ohrozené.

11. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť situáciu v prípade, že je potrebný okamžitý zásah súdu do pomerov účastníkov, v dotknutom prípade pomerov maloletého dieťaťa, s cieľom ochrany práv dieťaťa v prípade konkrétneho ohrozenia.

12. Súd na návrh otca, po oboznámení sa s pripojenými listinnými dôkazmi a šetrením zistenými skutočnosťami, s poukazom na citované zákonné ustanovenia uzavrel, že návrhu otca je dôvodné čiastočne vyhovieť a nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým súd na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej, sp. zn. 3P/58/2023 upraví styk otca s maloletým v mieste jeho obvyklého pobytu a uloží otcovi povinnosť platiť výživné na maloletého v nevyhnutnej miere.

13. V prípade úpravy styku maloletého dieťaťa s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti, je cieľom procesného inštitútu neodkladného opatrenia výhradne predbežné zabezpečenie realizácie práva na styk (rodiča aj maloletého dieťaťa) do doby nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia v konaní vo veci samej. Neodkladným opatrením sa teda má zabezpečiť úprava styku v takom rozsahu, o ktorom je predpoklad, že v dôsledku absencie možnosti vykonať dokazovanie potrebné na posúdenie vyváženosti požiadavky rodiča so záujmom maloletého dieťaťa, bude ku prospechu maloletého dieťaťa (z rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn.: 11CoP/312/2022-591 zo dňa 31.10.2022).

14. Nadväzujúc na uvedené, dospel súd k záveru, že v čase rozhodovania o nariadení neodkladného opatrenia bola osvedčená potreba dočasnej úpravy styku otca s maloletým J. neodkladným opatrením v rozsahu zodpovedajúcom zisteniu, že maloletý má bydlisko na území Slovenskej republiky v Bratislave, styk otca s maloletým sa doposiaľ nerealizoval v rozsahu nočného prespávania, ak tak len výnimočne a na strane maloletého sú prítomné špecifiká vo vývoji, ktoré zdôrazňujú potrebu istoty a stability výchovného prostredia známeho pre maloletého. Navyše otec v návrhu žiadnym relevantným spôsobom neosvedčil zabezpečenie podmienok pre pobyt maloletého, u otca v Českej republike, v meste Praha, ktorý žiadal upraviť od štvrtka od 12:00 hod. do nedele do 19:00 hod., tj. v vrátane troch nocí.

15. Vychádzajúc z týchto zistení, súd neodkladným opatrením upravil styk otca s maloletým v sobotu v nepárnom týždni v kalendárnom roku v čase od 15:00 hod. do 18:00 hod. a v nedeľu v nepárnom týždni v kalendárnom roku v čase od 09:00 hod. do 12:00 hod. s tým, že miestom prevzatia a odovzdania maloletého je bydlisko matky. Otcovi a matke súd uložil povinnosť dodržiavať miesto a čas odovzdania a prevzatia maloletého za účelom realizácie styku otca s maloletým. Matke bola zároveň uložená povinnosť maloletého na styk s otcom pripraviť. Súd dospel k záveru, že ide o úpravu v rozsahu, pri ktorom je predpoklad, že bude na prospech maloletého. Vytvorí totiž priestor na pravidelné trávenie času maloletého so svojim otcom a zároveň nespôsobí maloletému neprimeranú záťaž.

16. Účelom nariadeného neodkladného opatrenia je tak zabezpečiť nerušený styk otca s maloletým, pričom otcovi uložený zákaz opustiť s maloletým územie Slovenskej republiky má slúžiť ako preventívne opatrenie pred prípadným neoprávneným premiestnením maloletého, aj vzhľadom na jeho špecifické potreby vyžadujúce si istotu a stabilitu výchovného prostredia.

17. Neodkladným opatrením sa otec domáhal tiež uloženia mu povinnosti prispievať na výživu maloletého sumou 150 eur mesačne. Súd návrh otca posúdil podľa ustanovenia § 366 CMP podľa ktorého, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere a dospel k záveru, že je v záujme maloletého návrhu otca v vyhovieť aj v tejto časti. S poukazom na zákonné možnosti vyplývajúce z ustanovenia § 366 CMP súd neodkladným opatrením určil vyživovaciu povinnosť otca len v nevyhnutnej miere, tak aby nebolo ohrozené

hradenie životne dôležitých potrieb maloletého, najmä stravy a bývania. V konaní vo veci samej sp. zn. 3P/58/2023 súd po vykonaní dokazovania zameraného na zistenie odôvodnených mesačných potrieb maloletého, príjmu a majetkových pomerov otca, príjmu matky a majetkových pomerov matky ako aj možností a schopností obidvoch rodičov rozhodne o výživnom na maloletého v rozhodnutí vo veci samej.

18. Uznesenie, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením.

19. V časti návrhu otca na zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky neodkladným opatrením súd návrh otca zamietol ako neodôvodný z dôvodu, že neboli splnené zákonné predpoklady podľa § 325 CSP.

20. V danom prípade nebola totiž osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov maloletého nariadením neodkladného opatrenia o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky. Z návrhov a vyjadrení obidvoch rodičov v konaní vo veci samej sp. zn. 3P/58/2023 je zrejmé, že otázka zverenia maloletého nie je medzi rodičmi sporná, znesie preto odklad do jej vyriešenia v konaní vo veci samej. V danom prípade tak nebolo zistené žiadne potenciálne ohrozenie maloletého vyžadujúce si okamžitý zásah súdu do pomerov maloletého v tomto smere aj na úkor vykonania dokazovania v konaní vo veci samej.

21. Podľa ustanovenia § 117 CMP, ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

22. Podľa ustanovenia § 69 zákona č. 160/2015 CSP, súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako postupuje, ak zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať alebo ak je nečinný.

23. Podľa ustanovenia § 70 ods. 1 a 2 CSP, uznesenie o ustanovení procesného opatrovníka súd doručí procesnému opatrovníkovi a s prihľadnutím na povahu veci i stranám. Uznesenie podľa odseku 1 súd zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bol procesný opatrovník ustanovený.

24. Podľa ustanovenia § 31 ods. 2 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

25. Podľa ustanovenia § 61 ods. 1 zákona o rodine, opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa.

26. Podľa ustanovenia § 31 ods. 4, veta druhá zákona o rodine, funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

27. Vzhľadom na vyššie citované zákonné ustanovenia súd rozhodol o ustanovení opatrovníka maloletému dieťaťu tak, ako je uvedené vo výroku I rozhodnutia.

28. O trovách konania rozhodol súd vo výroku IV., a to podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu konania.

29. Záverom súd uvádza, že bude naďalej pokračovať v konaní 3P/58/2023. S cieľom korigovať komunikáciu rodičov do podoby, ktorá bude v záujme maloletého a najmä s cieľom posilniť kompetencie rodičov tak, aby boli schopní dohodnúť sa na výkone rodičovských práv a povinností k maloletému budú rodičia predvolaní na informatívne stretnutie rodičov u vyššej súdnej úradníčky, koordinátorky pre tzv. multidisciplinárny prístup v konaniach starostlivosti súdu o maloletých. Na informatívnom výsluchu bude rodičom daný priestor na prednes svojich stanovísk a v prípade potreby a záujmu im môže byť sprostredkovaná ďalšia odborná pomoc.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje (trojmo).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo exekúcie (pri výživnom) podľa osobitného predpisu.